

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

16.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 15 лип. Рада звернулася до світу щодо засудження культурного геноциду РФ проти України. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Рада закликала світові інституції засудити культурний геноцид РФ проти українського народу. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 15 лип. Культурний геноцид у Кримінальному кодексі: чи можливо та які перспективи? – Підгорна Д.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 16 лип. Оклади працівників культури з 1 січня зростуть на 70%. – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 16 лип. Україна сподівається розпочати пошуки поховань українців у польському Ласкуві в серпні. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 15 лип. Україна сподівається розпочати в серпні пошукові роботи у польському Ласкуві – посол. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Зеленський присвоїв звання народних артистів акторці Баші та солісту опери Кузьміну, заслуженого артиста – Хливнюку. – Інф.; Фокус. – 2026. – 15 лип. Зеленський видав звання Хливнюку з «Бумбокс» і орден Тимуру Мірошніченку. – Кметик Ю.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Зеленський нагородив орденами за заслуги українських видавців. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкультури готує проведення фінального пітчингу «Тисячovesни» на середину серпня в Івано-Франківську. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. – 2026. – 16 лип. Шевченка, Франка та Лесю Українку не будуть перепоховувати на Національному пантеоні – глава УІНП Алфьоров. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Голова УІНП Алфьоров: Шевченка, Франка, Котляревського і Лесю Українку не будуть перепоховувати на Національному пантеоні. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкультури внесло російського режисера Долмазяна до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2026. – 15 лип. Танок магми: японський хореограф Акіхіто Ічіхара влаштував у столиці перфоманс. – Катаєва М.](#)

Візуальні мистецтва

[Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. 15 виставок липня. – Головань Д.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. П'ять проєктів з України увійшли до шортліста World Architecture Festival 2026 року. – Головань Д.](#)

Література

[Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. На Закарпатті відбудеться «Чендей-фест 2026». – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. Артем Чех, Ірена Карпа й Tember Blanche. Це програма книжкового BestsellerFest – 2026 у Львові. – Головань Д.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. Оголошено конкурс на літературну премію Богдана-Ігора Антонича «Привітання життя». – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. До 10-річчя Ukraïner виходить лімітоване видання книжки «Країна зсередини». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Чернівцях презентували книгу загиблого на війні телеоператора Максима Шварцмана. – Інф.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2026. – 15 лип. До Дня Української Державності в Музеї історії Києва проходить тематичний фестиваль. – Катаєва М.](#)

Охорона культурної спадщини

[Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. На майже 100-річну будівлю училища зв'язку поблизу Лаври, яку незаконно зносили, наклали арешт. – Головань Д.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Укрінформ. – 2026. – 15 лип. ЮНЕСКО допоможе Харківській бібліотеці Короленка відновити пошкоджені атаками РФ будівлі. – Інф.;](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Пошкоджена РФ Харківська наукова бібліотека ім. Короленка отримає техдопомогу ЮНЕСКО. – Інф.](#)

Навчальні заклади. Кадри

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкульт «прикрив» співробітника московської консерваторії: він 19 років працював у Карпенка-Карого. – Наріжна В.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Дубліні презентували проєкт «Рушник Єднання – Рушник Перемоги». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Малайзії відбувся показ фільму «Гуцулка Ксеня». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Фінляндії відкрили виставку української художниці. – Інф.

Фокус. –2026. – 15 лип. Після скандалу через російський шрифт: НБУ переробить дизайн нової банкноти у 2000 гривень. – Ткачук С.

NV. – 2026. – 15 лип. Мистецтво як еліксир молодості. Відвідування театрів та музеїв уповільнює старіння організму – науковці. – Борисіхіна К.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. Рада звернулася до світу щодо засудження культурного геноциду РФ проти України. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Рада закликала світові інституції засудити культурний геноцид РФ проти українського народу. – Інф.

Верховна Рада України ухвалила звернення до світової спільноти із закликом наростити зусилля задля збереження українських культурних цінностей. Відповідну постанову №15338 прийнято 252 голосами. Депутати ухвалили звернення до ООН, парламентів та урядів держав – членів ООН, ЄС та НАТО, Європарламенту, ЮНЕСКО, Парламентської асамблеї Ради Європи, ПА ОБСЄ, ПА НАТО щодо засудження політики систематичного культурного геноциду Російської Федерації, спрямованого проти українського народу. У ньому Верховна Рада України закликає міжнародну спільноту визнати системне знищення Росією української культурної спадщини культурним геноцидом українського народу та чітко заявити, що такі дії становлять загрозу світовій культурній спадщині й міжнародній безпеці. Парламентарії закликають активізувати фіксацію та міжнародно-правову оцінку злочинів Росії проти української культурної спадщини, посилити механізми притягнення РФ до відповідальності та пришвидшити розгляд питання про призупинення її прав членства в ЮНЕСКО. Водночас міститься заклик до міжнародної спільноти посилити підтримку України у сфері протиповітряної оборони, надати фінансову, технічну та експертну допомогу для збереження й відновлення пошкоджених пам'яток, музеїв, архівів і бібліотек, а також сприяти поверненню незаконно вивезених культурних цінностей, сприяти тимчасовій евакуації найбільш цінних культурних об'єктів. Верховна Рада України також закликає сприяти розшуку, поверненню та реституції культурних цінностей, незаконно вивезених з території України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4144592-rvdv-zvernulasa-do-svitu-sodo-zasudzenna-kulturnogo-genocidu-rf-proti-ukraini.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1185171.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 15 лип. Культурний геноцид у Кримінальному кодексі: чи можливо та які перспективи? – Підгорна Д.

«Удар по Києво-Печерській лаврі в ніч із 14 на 15 червня 2026 року став поштовхом до того, щоб у Верховній Раді зареєстрували (аж!) два законопроекти – №15331 і №15331-1. Обидва пропонують додати до статті про геноцид складник руйнування культури, фактично легітимізуючи поняття «культурний геноцид» (до цього воно було лише частиною академічної дискусії в усьому світі). 30 червня комітет ВРУ підтримав №15331 і відхилив №15331-1, зауваживши, що окремі його елементи можуть бути враховані пізніше. Рішення давно назріле й позитивне, але диявол у деталях: чи стане нова норма внеском у міжнародне право, чи залишиться політичною реакцією на війну, покаже час, а поки варто розібратись у самих проєктах... Обидва проєкти додають до статті 442 («Геноцид») пункт про знищення культурної спадщини, привласнення культури та переписування пам'яті як інструмент вчинення геноциду. На цьому

спільне закінчується – можна виокремити дві основні відмінності. №15331 подає ці злочини як ієрархізовану систему з правовим, політичним і риторичним підґрунтям, чого бракує другому проєкту. Натомість №15331-1 додає до списку ще й переслідування дієвців культури, науки, освіти, медіа та релігії й нав'язування «вищості» чужої культури, але прив'язує ці положення переважно до окупованих територій. Проєкт №15331-1 також пропонує змінити статтю 298 ККУ й карати за те, що музейні цінності вчасно не евакуювали із зони бойових дій, через що ті загинули або дісталися ворогу. Ідея справді непогана, але ризикована: під удар можуть потрапити музейники, які просто фізично не встигли всього врятувати, – й ефект вийде зворотний, люди боятимуться брати на себе відповідальність. До того ж це більше схоже на службову недбалість (стаття 367), аніж на міжнародний злочин, і по суті настільки відрізняється від геноциду, що має бути частиною цілком окремого законопроєкту – з додатковим переглядом і самого порядку евакуації цінностей. А нині це радше «мертвий причіп», аніж продуманий крок...». Далі у статті авторка аналізує сильні й слабкі сторони кожного з проєктів. Також вона зазначає: «Сам собою новий пункт у законі – це не чарівна паличка. Він не означає, що завтра почнуть виносити вирок за культурний геноцид. Що він справді дає, то це правильну рамку. Зараз слідчий, який документує знищення музею чи церкви, мусить «перекладати» це на мову фізичного насильства, обхідними шляхами доводячи намір знищити групу. Новий закон робить цей зв'язок прямим – і дає чітку основу для доказів і майбутніх вироків проти російського керівництва. Ризик у тому, що це працює лише за двох умов: чіткий текст і реальна спроможність на місцях – навчені слідчі, прокурори, експерти-культурологи тощо. Без цього закон залишиться красивою декларацією. Реальна сила цього закону – не стільки всередині України, скільки на міжнародній арені: наша країна веде боротьбу не лише за території, а й за те, якими словами світ описуватиме цю війну... Обидва проєкти не є ідеальними, однак якщо ретельно над ними попрацювати й не рухатися поспіхом, на емоціях від наслідків чергової атаки РФ проти української культури, то цілком може вийти якісна та практична норма, яку наші прокурори та судді справді зможуть застосувати на практиці проти російських злочинців...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/LAW/kulturnij-henotsid-u-kriminalnomu-kodeksi-chi-mozhlivo-ta-jaki-perspektivi.html>

Укрінформ. – 2026. – 16 лип. Оклади працівників культури з 1 січня зростуть на 70%. – Інф.

З 1 січня 2027 року посадові оклади працівників державних і комунальних закладів культури, визначені відповідно до Єдиної тарифної сітки, а також Українського культурного фонду та Українського інституту книги зростуть на 70%. Відповідне рішення про перший етап реформи оплати праці у сфері культури ухвалив Кабінет Міністрів України. «Запускаємо реформу оплати праці у сфері культури. Підвищуємо до 70% посадові оклади працівників уже з 1 січня 2027. Команда Мінкульту разом із колегами пів року напрацьовувала рішення для збільшення оплати. Разом з цим готуємо

наступний етап – перехід до сучасної, справедливої та прозорої моделі винагороди. Люди – головна цінність української культури. Тож наше завдання – зробити роботу у сфері культури престижною та створити умови, щоб професіонали залишалися працювати в Україні», – зазначила Віцепрем'єрка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна. Реформа оплати праці є одним з ключових заходів Стратегії розвитку культури в Україні до 2030 року. Вона має підвищити престиж роботи у сфері культури, допомогти зберегти професійних фахівців і зміцнити спроможність культурних інституцій під час війни та в період післявоєнного відновлення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4144730-okladi-pracivnikiv-kulturi-z-1-sicna-zrostut-na-70.html>

NV. – 2026. – 16 лип. Україна сподівається розпочати пошуки поховань українців у польському Ласкуві в серпні. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 15 лип. Україна сподівається розпочати в серпні пошукові роботи у польському Ласкуві – посол. – Інф.

Україна сподівається вже у серпні розпочати перші пошукові роботи в селі Ласкув Підкарпатського воєводства Польщі, де можуть бути поховані українці, які загинули у роки Другої світової війни. Про це заявив посол України в Польщі Василь Боднар. Він наголосив, що Україна системно сприяє проведенню пошукових та ексгумаційних робіт, пов'язаних із польськими жертвами на своїй території, і очікує аналогічного підходу щодо українських місць пам'яті у Польщі. За словами дипломата, питання пошуку, ексгумації та гідного перепоховання жертв має залишатися сферою співпраці істориків та експертів і не повинне ставати предметом політичних суперечок. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/poshuki-ostankiv-ukrajinciv-u-laskuvi-ukrajina-planuye-pochati-roboti-u-serpni-50624691.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4144691-ukraina-spodivaetsa-rozpocati-v-serpni-posukovi-roboti-u-polskomu-laskuvi-posol.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Зеленський присвоїв звання народних артистів акторці Баші та солісту опери Кузьміну, заслуженого артиста – Хливнюку. – Інф.; Фокус. – 2026. – 15 лип. Зеленський видав звання Хливнюку з «Бумбокс» і орден Тимуру Мірошніченку. – Кметик Ю.

Президент України Володимир Зеленський присвоїв почесне звання народного артиста України акторці Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка Ксенії Баші та солістові Національного академічного театру опери та балету України ім. Тараса Шевченка Дмитру Кузьміну. Про це йдеться в президентському Указі №604/2026 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Української Державності» від 15 липня, опублікованому на сайті голови держави. Також цим указом Володимир Зеленський присвоїв звання заслужених артистів України акторові Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка Ренату Сеттарову, артистці Національного академічного театру опери та балету України ім. Тараса Шевченка Ілоні Кравченко, вокалістові гурту «Бумбокс»

Андрію Хливнюку, художньому керівнику на начальника військово-музичного центру Сухопутних військ ЗСУ Ігорю Кішману, артистові хору Запорізької обласної філармонії Віктору Храмову та артистці «Київ Модерн-балет» Анастасії Баїрд. Художникові, члену НСХУ Валерію Дувіраку присвоєно звання заслуженого художника України. Звання заслуженого архітектора України присвоєно директорів Департаменту містобудування та архітектури КМДА, головному архітектору міста Києва Олександрову Свистунову. Також Володимир Зеленський присвоїв низку інших звань і нагород. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1185122.html>

<https://focus.ua/uk/lifestyle/761099-andriy-hlivnyuk-stav-zalezhnim-artistom-ukrajini>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Зеленський нагородив орденами за заслуги українських видавців. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський відзначив представників видавничої сфери нагородами за значні заслуги. Про це йдеться в президентському Указі №604/2026 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Української Державності» від 15 липня, оприлюдненому на сайті глави держави. Так, орденом «За заслуги» III ступеня нагороджені засновник видавництва ТОВ «Лабораторія» Антон Мартинов, засновник і президент групи компаній «Фактор» (видавництво Vivat) Сергій Політучий, співзасновник ТОВ «Книгарня Сенс» Олексій Ерінчак. Крім того, посмертно нагороджений засновник Мистецької агенції «Наш формат» Владислав Кириченко. Орденом княгині Ольги III ступеня нагороджена директор типографії ТОВ «Фактор-Друк» Тетяна Гринюк. Крім того, Володимир Зеленський нагородив орденом княгині Ольги III ступеня дизайнерку і голову Благодійної організації «Благодійний фонд Валерії Гуземи» Валерію Гузему, та орденом «За заслуги» III ступеня члена спостережної ради Корпорації Softserve Тараса Кицмея. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1185199.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкультури готує проведення фінального пітчінгу «Тисячovesни» на середину серпня в Івано-Франківську. – Інф.

Міністерство культури України готує проведення фінального пітчінгу проекту підтримки культурного продукту «Тисячovesна» на середину серпня в Івано-Франківську. Зокрема, Мінкультури видало накази №№734, №735, №741, №748 і №749 щодо підготовки та проведення заходу з організації просування (промоції) реалізації ініціативи президента України із створення українського культурного продукту. Так, державному підприємству «Центр захисту інформаційного простору України» доручено забезпечити підготовку та проведення 11–16 серпня заходів в Івано-Франківську з організації просування ініціативи «Тисячovesна». Згідно з наказами, на ці заходи загалом передбачено фінансування в розмірі 5,5 млн грн. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1185161.html>

Вшанування пам'яті

NV. – 2026. – 16 лип. Шевченка, Франка та Лесю Українку не будуть перепоховувати на Національному пантеоні – глава УІНП Алфьоров. – Інф.;
Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Голова УІНП Алфьоров: Шевченка, Франка, Котляревського і Лесю Українку не будуть перепоховувати на Національному пантеоні. – Інф.

У майбутньому Українському національному пантеоні планується лише кілька десятків поховань видатних українців – переважно тих, кого було поховано за межами України. Про це 15 липня розповів голова УІНП Олександр Алфьоров в інтерв'ю для телемарафону «Єдині новини». «Там не буде 300–500 поховань. Туди перепоховують кілька десятків осіб. Пантеон – це не про збирання мощів. І тому, наприклад, Шевченко похований у Каневі на Чернечій горі – він там і залишиться; Леся Українка, Франко – будуть на своїх місцях, Котляревський буде на своєму місці. Пантеон – це не про володіння мощами», – сказав він. Крім того, очільник УІНП закликав розмежовувати Національний пантеон, де ховатимуть видатних українців – історичних діячів, серед яких можуть бути й військові, – та меморіал героїв-українців, безпосередньо пов'язаних із війною, яку розв'язала проти України країна-агресор РФ. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/ukrajinskiy-nacionalniy-panteon-golova-uinp-rozpoviv-kogo-tam-budut-perepohovuvati-50624640.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1185211.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкультури внесло російського режисера Долмазяна до переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. – Інф.

Міністерство культури України внесло російського театрального режисера театру «МОСТ» Георгія Долмазяна до переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Він своїми заявами підтримує агресію проти України. Наразі до переліку занесено вже 255 особи. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1185146.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 15 лип. Танок магми: японський хореограф Акіхіто Ічіхара влаштував у столиці перфоманс. – Катаєва М.

14 липня на Троїцькій площі біля Національної оперети України відбувся перформанс від японського хореографа Акіхіто Ічіхари (Ічі) – багаторічного учасника театру Sankai Juku, одного з найвпливовіших колективів у мистецтві буто. Про це повідомили у Національній опереті, де також відбувся майстер-клас хореографа. Його приїзд до України став надзвичайно потужним жестом солідарності та підтримки. «Це своєрідний синтез двох культур, які не лише гармонійно доповнюють одна одну, а й відкривають Україну світові з нового ракурсу. Спільний проєкт із майстром традиційного японського танцю буто Акіхіто Ічіхари став простором творчого

діалогу, де зустрілися різні традиції, естетики та світогляди... Ми також домовилися, що Ічі спеціально приїде до Національної оперети України для реалізації нового спільного проєкту за участю професійних хореографів...», – зауважив генеральний директор – художній керівник Національної оперети України Богдан Струтинський. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/129868/>

Візуальні мистецтва

Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. 15 виставок липня. – Головань Д.

Видання розповідає про виставки, які варто відвідати в липні. Зокрема, це «United by Liberty» / «Об'єднані свободою» у Музеї війни (до серпня); виставка художниці Ольги Заремби «Монументи» у Dumchuk Gallery (до 23 серпня); виставка Олександра Дубовика «Лабіринти значень» в Українському Домі (до 2 серпня); виставка Катерини Кобилякової «Наїв з Путивлю» у галереї «Кузня» (до 19 липня); «Ода до Радості» у галереї «Хлібня» у «Софії Київській» (до 19 липня); виставка художників 1990-х і сучасних митців «Мерехтливі зв'язки» у Мистецькому Арсеналі (до 30 серпня); виставка Назара Симотюка «Межі видимого» у ЦСМ «Білий Світ» (до 19 липня); виставка чотирьох мисткинь – Імари, Вікторії Грохольської, Надії Андрухів та Ольги Венецької «Відлуння Едему» у Mlyn Design Hub (до 23 липня); виставка «Дія перша. Нагірна, 22» у Vivid Fusion (до 21 серпня); групова виставка вісьмох молодих художників «Між подихами стін, двері відчиняються всередину» у Voloshyn Gallery (до 6 вересня) та ін. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/art/375501-15-em-vistavok-em-lipnya>

Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. П'ять проєктів з України увійшли до шортліста World Architecture Festival 2026 року. – Головань Д.

Журі World Architecture Festival оголосили шортлист 2026 року. До нього увійшли п'ять проєктів від українських архітектурних студій AIIM та Archimatika. Це реабілітаційний центр «Голоси дітей» у Дзвінковому, Київська область (AIIM); Zenyk Art Gallery у Львові (AIIM); Telychka City у Києві (AIIM); ЖК «Paperova» у Дніпрі (Archimatika); ЖК «Reitarska» у Києві (Archimatika). Переможців у категоріях та володаря головної нагороди «World Building of the Year» оголошать під час проведення World Architecture Festival 18–20 листопада. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/375527-p-yat-proektiv-z-ukrayini-uviyshli-do-shortlista-world-architecture-festival-2026-roku>

Література

Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. На Закарпатті відбудеться «Чендей-фест 2026». – Інф.

22–25 липня на Закарпатті відбудеться сьомий літературно-мистецький «Чендей-фест», присвячений популяризації творчості Івана Чендея. Події фестивалю пройдуть в Ужгороді, Чинадійові, Тячеві, Новоселиці та Дубовому.

Центральною подією стане церемонія нагородження переможців VIII Всеукраїнського літературного конкурсу малої прози ім. Івана Чендея у трьох номінаціях: «Мала проза», «Чендєєзнавство» та «Сценарій короткометражного фільму». Лейтмотивом цьогорічного фестивалю є любов до своєї рідної землі, її історії. Це яскраво відобразиться у літературних подіях фестивалю, зокрема в презентації краєзнавчих книжок Михайла Марковича, Лари Срібної та Роберта Смайлі, у музичному концерті закарпатського попфолькгурту «Анця», у кінопереглядах і дискусіях. У рамках фестивалю відбудеться традиційний показ фільму Сергія Параджанова «Тіні забутих предків» (співавтор сценарію – Іван Чендей) просто неба у садибі письменника в Ужгороді, пізнавальна лекція від кінознавця, шевченківського лауреата Сергія Тримбача й обговорення кінокартини. У програмі другого дня фесту – перегляд фільму «Гніздо горлиці» режисера Тараса Томенка, що актуально перегукується з романом Івана Чендея «Птахи полишають гнізда». Участь у «Чендей-фесті 2026» візьмуть відомі актори, письменники та вчені. Фестиваль організовано Міжнародним благодійним фондом ім. Івана Чендея за підтримки Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради й Тячівської міської ради. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/na-zakarpatti-vidbudetsia-chendej-fest-2026/>

Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. Артем Чех, Ірена Карпа й Tember Blanche. Це програма книжкового BestsellerFest – 2026 у Львові. – Головань Д.

Книжковий фестиваль BestsellerFest опублікував повну програму 2026 року. Він триватиме 7–9 серпня на території !FESTrepublic у Львові та об'єднає письменників, видавців, читачів і музикантів. За три дні фестивалю відбудеться понад 120 подій: презентації книжок, обговорення бестселерів, літературні дискусії, публічні інтерв'ю та читання. Події проходять одночасно на кількох локаціях, а також буде окрема триденна фентезі-програма. На фестиваль приїдуть десятки українських авторів. Також заплановано зустрічі з іноземними авторами, зокрема Жаном Рено, Моною Авад, Майєю Оппенгайм і Мариною Пересагуа. На фестивалі працюватиме книжковий ярмарок із 50-ма видавництвами, також відбудуться автограф-сесії письменників, а ввечері просто неба виступлять гурти Tember Blanche, Yagody і «Рокаш». Окремо підготували професійну та бізнес-програми для представників книжкової сфери. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/all-i-need/375525-artem-cheh-irena-karpa-y-tember-blanche-tse-programa-knizhkovogo-bestsellerfest-2026-u-lvovi>

Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. Оголошено конкурс на літературну премію Богдана-Ігора Антонича «Привітання життя». – Інф.

Премія покликана виявляти, відзначати та сприяти творчому зростанню молодих авторів поетичних збірок, які пишуть українською мовою. Офіційно оголошено конкурс на 2026 рік. До розгляду братимуться збірки поезій

українською мовою, що були видані протягом останніх п'яти років. Пропозиції для відзначення премією приймають до 1 вересня. Докладно про умови участі:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-konkurs-na-literaturnu-premiu-bohdana-ihora-antonycha-pryvitannia-zhyttia/>

Українська літературна газета. – 2026. – 15 лип. До 10-річчя Ukraïner виходить лімітоване видання книжки «Країна зсередини». – Інф.

Ukraïner випускає лімітоване видання книжки «Країна зсередини» – одного з найвідоміших фотоальбомів про всі регіони країни, створений на основі експедиційних матеріалів команди. Наклад становить лише 1000 примірників і більше не повторюватиметься. Ювілейне видання отримало нову обкладинку. Її прикрашає фотографія Катерини Акварельної, зроблена під час експедиції Ukraïner на Ягорлицьку затоку поблизу Кінбурнської коси. Сьогодні ця територія перебуває під тимчасовою російською окупацією, а світлина стала нагадуванням про красу українських місць, які чекають на повернення. Лімітоване видання вже доступне для замовлення на сайті Ukraïner. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/do-10-richchia-ukrainer-vykhodyt-limitovane-vydannia-knyzhky-kraina-zseredyny/>

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Чернівцях презентували книгу загиблого на війні телеоператора Максима Шварцмана. – Інф.

У Чернівцях презентували збірку художніх творів загиблого військового, телеоператора Максима Шварцмана «Не про війну». Упорядником книги стала його дружина, журналістка і письменниця Марина Шварцман. У збірку увійшли оповідання, п'єса і незавершена фантастична повість, які Максим писав під час служби у війську. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4144711-u-cernivcah-prezentovali-knigu-zagiblogo-na-vijni-teleoperatora-maksima-svarcmana.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2026. – 15 лип. До Дня Української Державності в Музеї історії Києва проходить тематичний фестиваль. – Катаєва М.

Протягом двох днів – 15 та 16 липня – у Музеї історії міста Києва проходить фестиваль «Тисячоліття української державності: від Русі до сучасної України», присвяченого Дню Української Державності. Заступниця гендиректора Музею історії міста Києва з наукової роботи Аліна Сушко підкреслила, що фестиваль покликаний стати простором осмислення шляху українського народу, який він проходить вже більше тисячі років. «До фестивалю ми підготували міні-експозицію, яка складається з основних знакових акцентів, які стверджують про тяглість нашої української державності: від Русі до сучасності, – зауважила Аліна Сушко. – Побудована вона не за хронологією, починається від здобуття незалежності України. Цим ми намагалися показати, що шлях виборювання української державності ще не закінчився, і ми лише на її активній фазі, і на сьогоднішній день ми відстоюємо її на полі бою...». Фестиваль занурить відвідувачів у різні епохи завдяки

реконструкторам клубів «Київ Град», «Артіра Рутенія», «Печерська сотня», «УНР». Крім того, там можна буде пограти в улюблену настільну гру вікінгів та київських князів та взяти участь у майстер-класах із каліграфії середньовічного письма і традиційної української вибійки. Видання публікує програму фестивалю. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/129832/>

Охорона культурної спадщини

Віледж Україна. – 2026. – 15 лип. На майже 100-річну будівлю училища зв'язку поблизу Лаври, яку незаконно зносили, наклали арешт. – Головань Д.

Печерська окружна прокуратура Києва наклала арешт на будівлю історичного училища зв'язку на вул. Князів Острозьких, 43/11 поблизу Києво-Печерської лаври та будівельний майданчик, повідомив пам'яткоохоронець Дмитро Перов. На момент накладення арешту забудовник майже повністю зруйнував будівлю 1930-х років, зазначив він. Водночас у Департаменті охорони культурної спадщини КМДА заявили, що не знали про проведення демонтажних робіт на цій території. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/375521-na-mayzhe-100-richnu-budivlyu-uchilischa-zv-rsquo-yazku-poblizu-lavri-yaku-nezakonno-znosili-em-naklali-aresht-em>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. ЮНЕСКО допоможе Харківській бібліотеці Короленка відновити пошкоджені атаками РФ будівлі. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 15 лип. Пошкоджена РФ Харківська наукова бібліотека ім. Короленка отримає техдопомогу ЮНЕСКО. – Інф.

Міністерство культури України, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) і Харківська державна наукова бібліотека ім. Володимира Короленка підписали тристоронній меморандум про співробітництво. Свої підписи під документом поставили заступниця міністра культури Богдана Лаюк, голова Представництва ЮНЕСКО в Україні К'яра Децці Бардескі і директорка бібліотеки Наталя Петренко. Як зазначили у Міністерстві культури, «меморандум закріплює наміри сторін співпрацювати, щоб ЮНЕСКО надало Харківській державній науковій бібліотеці імені Короленка технічну допомогу. Вона допоможе зберегти будівлі бібліотеки, пошкоджені внаслідок російських обстрілів, а також її бібліотечні фонди. Міністерство культури України надає організаційну та координаційну підтримку реалізації проєкту». У бібліотеці проведуть поточний ремонт системи опалення службово-виробничого корпусу, поточний ремонт системи опалення нового книгосховища, заміну внутрішньої водостічної системи будівлі нового книгосховища, поточний ремонт вузла комерційного обліку теплової енергії. Як зауважила Богдана Лаюк, «Харківська державна наукова бібліотека імені Короленка є прикладом стійкості українських культурних інституцій. Попри наслідки війни бібліотека продовжує працювати для людей, залишаючись важливим простором для громади, освіти та культури. Цей

меморандум відкриває новий етап співпраці та дозволить посилити підтримку бібліотеки у збереженні її будівель, фондів і подальшому розвитку». К'яра Децці Бардескі наголосила, що бібліотеки відіграють важливу роль як простори доступу до культури, освіти й розвитку громад. Директорка бібліотеки подякувала міжнародним партнерам за підтримку і наголосила на важливості нового етапу співпраці. Підписання нового меморандуму стало продовженням співпраці між сторонами, започаткованої у 2025 році. Попередня угода дала змогу реалізувати першочергові заходи із захисту бібліотеки, а новий документ спрямований на подальше збереження однієї з найстаріших наукових бібліотек України, яка зазнала пошкоджень унаслідок російської збройної агресії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4144643-unesko-dopomoze-harkivskij-biblioteci-korolenka-vidnoviti-poskodzeni-atakami-rf-budivli.html>
<https://interfax.com.ua/news/culture/1185046.html>

Навчальні заклади. Кадри

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 15 лип. Мінкульт «прикрив» співробітника московської консерваторії: він 19 років працював у Карпенка-Карого. – Наріжна В.

Міністерство культури України повідомило, що припинено трудові відносини з викладачем Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. Івана Карпенка-Карого Ігорем Стецюком, який числився співробітником Московської державної консерваторії. Після виходу [статті](#) Петра Катеринича «Викладає в Києві, значиться в Москві: у Карпенка-Карого працює професор з російськими документами й посадою в московській консерваторії» у відповіді на запит видання відомство зазначило, що контракт з Ігорем Стецюком не продовжили після завершення строку його дії. Ігор Стецюк викладав в університеті майже 19 років. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/minkult-prikriv-spivrobitnika-moskovskoji-konservatoriji-vin-19-rokiv-pratsjuvav-u-karpenka-karoho.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Дубліні презентували проєкт «Рушник Єднання – Рушник Перемоги». – Інф.

Українська громада Ірландії долучилась до міжнародного проєкту «Рушник Єднання – Рушник Перемоги», урочиста презентація якого відбулась у Дубліні в неділю. Про це йдеться на сторінці Союзу українців в Республіці Ірландія (Association of Ukrainians in Republic of Ireland) у Фейсбуці. Захід проходив в УГКЦ у Дубліні за ініціативи Союзу українців в Республіці Ірландія. Координаторкою проєкту в Ірландії виступає Галина Ройко. Мистецька програма презентації включала декламацію віршів та виконання пісень. Зокрема учасники заходу разом заспівали «Пісню про рушник» («Рідна мати моя»). Організатори вже отримали запити на проведення презентацій проєкту у Корку, Донегалі, Кавані та графстві Керрі. «Рушник Єднання –

Рушник Перемоги» сьогодні об'єднує 110 окремих рушників і має загальну довжину 165 метрів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4144456-u-dublina-prezentovali-proekt-rusnik-ednanna-rusnik-peremogi.html>

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Малайзії відбувся показ фільму «Гуцулка Ксеня». – Інф.

У Малайзії провели спеціальний показ фільму-мюзиклу «Гуцулка Ксеня», який супроводжувався фотовиставкою «Sincere». Про це йдеться у дописі посольства України в Малайзії у Фейсбуці. Показ стрічки для малайзійської аудиторії організували EUNIC Malaysia та посольство України у Малайзії. Під час заходу було представлено й проєкт «Окупована спадщина», присвячений збереженню та відновленню традиційного українського вбрання з тимчасово окупованих територій України. На заході зі вступним словом виступив посол України в Малайзії Геннадій Надоленко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4144570-u-malajzii-vidbuvsja-pokaz-filmu-guculka-ksena.html>

Укрінформ. – 2026. – 15 лип. У Фінляндії відкрили виставку української художниці. – Інф.

14 липня у центрі культури Lapinlahden Lähde в Гельсінкі відбулося відкриття художніх виставок української художниці Анни Архарової «The Eye of the Sun» та фінської мистикині Тару Кіппінен «Vangitut Sielut». Про це йдеться у дописі Асоціації українців у Фінляндії в Фейсбуці. Експозиції триватимуть до 2 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4144522-u-finlandii-vidkrili-vistavku-ukrainskoi-hudoznici.html>

Фокус. – 2026. – 15 лип. Після скандалу через російський шрифт: НБУ переробить дизайн нової банкноти у 2000 гривень. – Ткачук С.

Національний банк України вирішив змінити дизайн нової банкноти номіналом 2 000 гривень після резонансу навколо шрифту, який частина дизайнерської спільноти пов'язала з російським походженням. У регуляторі заявили, що не хочуть, аби на купюрі з портретом Василя Стуса існували навіть натяки на асоціації з країною-агресором. На своїй сторінці у Facebook 15 липня голова Нацбанку Андрій Пишний прояснив цю ситуацію. Докладно:

<https://focus.ua/uk/economics/761097-poyava-kupyuri-2000-grn-skandal-cherez-shrift-dizayn-banknoti-zminyati>

NV. – 2026. – 15 лип. Мистецтво як еліксир молодості. Відвідування театрів та музеїв уповільнює старіння організму – науковці. – Борисіхіна К.

Регулярні візити до музеїв, театрів, концертних залів та кінотеатрів приносять людині не лише естетичне задоволення, а й допомагають зберегти

фізіологічну молодість. Про це свідчить нове дослідження японських вчених із Токійського наукового інституту, опубліковане в престижному виданні Journal of Epidemiology and Community Health. Отримані результати підтверджують гіпотезу, що соціальна та культурна активність є одним із ключових чинників здорового старіння. Дослідники пояснюють цей феномен тим, що культурне життя зміцнює соціальні зв'язки, мотивує до здорового способу життя та покращує ментальний стан, що безпосередньо впливає на фізичне здоров'я. Науковці зазначають, що ефект від залучення до мистецтва цілком співмірний із користю від регулярних фізичних тренувань. На їхню думку, підвищення доступності культурних установ може стати дієвою та недорогою державною стратегією покращення здоров'я нації. Докладно:

<https://techno.nv.ua/ukr/medicine/kulturna-aktivnist-znizhuye-fiziologichniy-vik-yaponski-vcheni-pidтверdili-efekt-50624543.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm